

EXEMPLES D'INDICADORS PER AL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ D'ALUMNAT AMB NEE

Una de les aportacions més rellevants obtingudes en el procés de valoració de les USEE va ser la necessitat de disposar d'indicadors per a l'avaluació de l'evolució dels aprenentatges de l'alumnat.

En el marc d'una educació inclusiva, l'activitat de l'alumnat amb necessitats educatives especials ha d'emmarcar-se en els mateixos paràmetres que la de la resta de l'alumnat.

Per a una gestió inclusiva de l'aula ordinària, cal contextualitzar la programació general en les particularitats dels alumnes que conformen el grup i establir, a partir d'aquest marc, les concrecions individualitzades que correspongui.

Per tal d'orientar el professorat, s'han concretat, partint de les competències bàsiques, alguns indicadors que poden servir de referència en la planificació i l'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat.

Atès que, tenint en compte les singularitats d'aquest alumnat, les competències estan ordenades en un ordre diferent de l'establert amb caràcter general, s'indica en cada cas, entre parèntesi el número que correspon a la competència en el currículum general:

1. Autonomia i iniciativa personal (6)
2. Comunicació lingüística i audiovisual (1)
3. Social i ciutadania (8)
4. Aprendre a aprendre (5)
5. Matemàtica (4)
6. Coneixement i interacció amb el món físic (7)
7. Artística i cultural (2)
8. Tractament de la informació digital (3)

En cada competència s'han determinat alguns subapartats a partir dels quals s'han concretat, per blocs, diferents indicadors d'avaluació.

La formalització dels registres pot ser diversa (grau de prioritat per a l'alumne/a, grau d'assoliment, autonomia/amb suport...). Es recomana fer observacions i registres en diferents moments del procés d'aprenentatge (per exemple, al final de cada trimestre, curs, cicle...), per tal de fer el seguiment de l'evolució de l'alumnat.

Els indicadors s'han contrastat amb professionals de centres d'educació especial i de centres ordinaris de primària i de secundària que tenen USEE.

Aquests indicadors, que es presenten a tall d'exemple, poden ser utilitzats pel professorat per fer una primera aproximació a la situació de cada alumne/a i determinar els objectius prioritaris a tenir en compte tant en la planificació de l'activitat educativa, com en el seguiment i l'avaluació de l'alumnat.

És un document genèric que cada equip de professionals pot concretar o modificar, ampliant o sintetitzant segons el projecte educatiu del centre i les necessitats de l'alumnat.

Aquest document està disponible a l'entorn e-Catalunya "Educació inclusiva-USEE" (<http://ecatalunya.gencat.net/portal/index.jsp>).

Atès que es tracta d'un document obert es poden fer aportacions de millora mitjançant l'espai de fòrum habilitat a l'e-Catalunya, que s'introduiran progressivament, per tal que sigui un referent i el fem el més funcional i útil possible.

EXEMPLES D'INDICADORS PER L'AVUACIÓ DE L'ALUMNAT AMB NEE (desembre 2010)

COMPETÈNCIES	EXEMPLES D'INDICADORS	
1.AUTONOMIA I INICIATIVA PERSONAL (6)	1.1 Cura personal	1.1.1 Es desenvolupa en les necessitats bàsiques • És conscient i manifesta les pròpies necessitats bàsiques (gana, set,...) • Es vesteix i desvesteix sol/amb suport • Va sol / amb suport al WC (control d'esfínters) • Menja sol/amb suport • Identifica i utilitza correctament els estris de menjar • Segueix els hàbits de taula (postura, actitud...) 1.1.2 Té cura de la higiene personal • Té cura de la higiene corporal (mans, cara, dents, cos, cabell, ulleres...) • Controla la salivació i la mucositat • Dur a terme sol/amb suport necessitats d'higiene (rentar-se les mans, una ferida...) • Té cura de la seva salut (medicació, hàbits saludables...) 1.1.3 Té cura de la seguretat • Identifica situacions de risc • Pren mesures per evitar riscos • Coneix les actuacions a dur a terme en incidències i situacions d'emergència
	1.2 Domini del cos i mobilitat	1.2.1 Té equilibri i mobilitat • S'aguanta dret/assegut • Camina sol/amb suport • Puja i baixa escales sol/amb suport • Té coordinació en els moviments • Fa accions complexes (salta obstacles , s'aguanta amb un peu...) • Domina les habilitats motrius bàsiques (desplaçaments, salts, girs i llançaments) • Coneix i practica activitats esportives 1.2.2 Manipula objectes • Sosté objectes • Posa i treu objectes a/de un recipient • Manipula paper • Retalla i enganxa • Utilitza estris d'escriure (llapis, retoladors, colors...) • Encaixa objectes i figures 1.2.3 Es desplaça dins/fora del centre • Identifica els espais de l'aula i del centre • Va sol a l'aula, a l'esbarjo, al menjador... • Utilitza espais comunitaris, transport públic, espais de lleure... fora de l'entorn escolar 1.2.4 Utilitza material personal i comunitari • Selecciona el material que necessita en cada moment • Té cura del seu material (respecta, endreça...) • Té cura del material comunitari
2.COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA I AUDIOVISUAL (1)	2.1 Comprensió	2.1.1 Escolta i comprèn • Escolta amb atenció • Comprèn indicacions orals • Comprèn indicacions ofertes per mitjans escrits, gràfics o representatius • Comprèn informació oral (comprensió literal/inferencial) • Reelabora informacions orals • Comprèn altres llengües

	2.2 Expressió	2.2.1 Expressa i conversa • Es comunica en llenguatge oral/llenguatges alternatius • Pronúncia i estructura frases de manera comprensible • Parla amb fluïdesa i espontaneïtat • Comunica emocions, sentiments, vivències i necessitats • Respecta les normes de conversa en grup • Pregunta, demana i aporta informació • Utilitza diferents estratègies comunicatives (gest, mirada, vocalització, pictogrames...) • Adequa el llenguatge al context • Organitza el discurs • Explica situacions viscudes / anticipades • Explica situacions no presents (parlar de la seva família, el que li agrada fer...) • Utilitza diferents tipus de llenguatge (oral, gràfic, escrit...) • Interactua en converses i diàlegs • Expressa i argumenta decisions i opinions pròpies • S'expressa en altres llengües
	2.3 Lectura i escriptura	2.3.1 Llegeix • Llegeix de manera comprensiva (pronúncia, precisió, velocitat...) • Comprèn informació escrita (comprensió literal/inferencial) • Té interès per la lectura • Utilitza la lectura com a gaudi / per aprendre • Identifica i discrimina diferents tipologies de textos (a nivell funcional, literari...) • Utilitza la biblioteca 2.3.2 Escriu • Escriu missatges / textos /argumentacions • Utilitza les eines de comunicació escrita (llapis i paper, ordinador, plafó, pissarra digital...) • Té control de la grafia (traç, espais...) • Utilitza ortografia natural / arbitrària • Produeix textos i missatges audiovisuals • Manté coherència gramatical i sintàctica en els textos • Utilitza l'escriptura com a gaudi / per comunicar-se • Revisa les produccions pròpies 2.3.3 Coneix el funcionament de la llengua • Discrimina elements de l'estructura de la llengua (fonemes, síl·labes, paraules...) • Té riquesa de vocabulari • Reconeix i utilitza elements del lèxic (antònim, sinònim, definició...) • Reconeix i utilitza elements morfològics i sintàctics • Coneix i utilitza normes ortogràfiques, gramaticals i sintàctiques
3.SOCIAL I CIUTADANIA (8)	3.1 Autoconeixement i autoestima	3.1.1 Es reconeix i intenta superar-se • Es reconeix (en mirall/foto, respon al seu nom...) • Experimenta moviments del cos / estats d'ànim • Accepta i confia en les pròpies possibilitats • Accepta/demana ajuda • Té iniciativa per progressar
	3.2 Gestió d'emocions	3.2.2 Expressa emocions i sentiments • Expressa emocions / estats d'ànim • Utilitza diferents llenguatges per expressar emocions (el cos, la música, el dibuix...) • Progressa en la intenció i la capacitat de comunicació • Interpreta i reacciona a les interaccions i emociona dels altres • Li agrada i és sensible a la imitació d'expressions dels companys 3.2.3 Controla les emocions en diferents contextos • Detecta i gestiona correctament emocions positives i negatives • Comprèn relacions afectives i accepta mostres d'afectivitat • Controla la impulsivitat i l'agressivitat • Té una actitud dialogant i flexible • Identifica i gaudeix de situacions positives

	3.3 Relacions en l'àmbit escolar	3.2.4 Es relaciona amb iguals • Coneix als companys de classe • Comparteix activitats de treball i aprenentatge • Comparteix activitats lúdiques • Comparteix el material de treball / de joc • Accepta i respecta les diferències • Es relaciona amb respecte • Cerca ajuda quan ho necessita • Ofereix ajut o suport 3.2.5 Es relaciona amb adults • Coneix al professorat de l'equip docent i personal del centre • Es relaciona amb respecte • Cerca ajuda quan ho necessita • Utilitza els recursos propis del centre per la resolució de conflictes (tutoria, mediació...) 3.2.6 Es relaciona en grup • Participa en les activitats d'aula i de grup • Se sent reflectit en les consignes i segueix les rutines del grup • Segueix pautes bàsiques a l'aula i al joc • Identifica i desenvolupa rols i responsabilitats • Respecta les normes de convivència en els diferents espais escolars (aula, pati, menjador...) • Participa en converses de grup i assemblees de classe • Resol positivament situacions de conflicte • És autònom en les sortides escolars • Els companys el tenen en compte i l'ajuden en el treball i l'aprenentatge • Els companys el tenen en compte i l'ajuden al pati, al joc, a les activitats de lleure, a les celebracions...
	3.4 Relació amb l'entorn	3.4.1 Es desenvolupa en espais i serveis de l'entorn • Respecta els espais i materials comunitaris (espais lúdics, esportius, mobiliari, plantes...) • Participa en activitats de lleure (esports, celebracions, activitats culturals...) • Coneix i respecta les normes de mobilitat (semàfors, voreres, pas de vianants, andanes...) • Evita jugar en llocs no idonis 3.4.2 Coneix elements rellevants de l'entorn social • Coneix elements funcionals de l'entorn (mitjans de comunicació, comerços, serveis...) • Coneix fets rellevants del passat • Coneix l'organització social i el funcionament democràtic
4. APRENDRE A APRENDRE (5)	4.1 Actituds i estratègies en l'aprenentatge	4.1.1 Té actitud positiva vers l'aprenentatge • Té interès i motivació per les activitats i coneixements • És conscient dels seus progressos i resultats • Formula preguntes • Accepta els errors i intenta superar-los • Organitza la seva feina (aspectes rutinaris / situacions complexes) • Revisa la feina un cop acabada • Manté atenció i constància • Assumeix responsabilitats individuals/de grup • Participa en la dinàmica de l'aula i de grup 4.1.2 Desenvolupa estratègies d'aprenentatge • Segueix les converses / explicacions de grup • Sap trobar el material que necessita en cada moment • Utilitza els mateixos materials del grup • Cerca, selecciona i organitza informació • Realitza activitats d'observació, anàlisi i classificació • Realitza activitats de deducció i raonament • Interpreta i estableix relacions • Elabora i comunica conclusions • Realitza activitats creatives, simbòliques i imaginatives • Utilitza estratègies per recordar coneixements • Utilitza eines digitals
5. MATEMÀTICA (4)	5.1 Conceptes i habilitats matemàtiques	5.1.1 Numeració i càlcul • Té percepció de quantitats • Coneix el sistema de numeració decimal • Coneix i resol operacions aritmètiques i de proporcionalitat • Té agilitat en el càlcul mental • Utilitza TIC per fer càlculs 5.1.2 Relacions i canvis

		• Fa relacions lògiques (agrupaments, ordenaments, seqüències, seriacions...) • Estableix relacions numèriques i geomètriques en situacions de la vida quotidiana • Utilitza les operacions aritmètiques per a la resolució de problemes 5.1.3 Espai i forma • S'orienta en l'espai (dins, fora...) • S'orienta a l'aula / escola / entorn • S'orienta mitjançant plànols i itineraris • Identifica objectes i sap descriure la seva posició • Aplica elements geomètrics i aritmètics per descriure el món físic • Te la lateralitat ben definida 5.1.4 Mesura • S'orienta en el temps (horari, calendari, ús de l'agenda...) • Coneix i utilitza el sistema monetari • Coneix i utilitza unitats de mesura (pes, longitud, capacitat...) 5.1.5 Estadística i atzar • Reconeix freqüències • Estableix probabilitats • Organitza informacions en taules i gràfics • Interpreta informacions de taules i gràfics
6. CONEIXEMENT I INTERACCIÓ AMB EL MÓN FÍSIC (7)	6.1 Percepció	6.1.1 Reacciona (accepta, rebutja, gaudeix, demana continuïtat) als estímuls externs • Sensacions cutànies (estímuls estàtics, dinàmics, sensacions de contrast) • Estímuls vibratoris (suaus, monòtons, canviants) • Moviments (velocitat, posició en l'espai) • Sensacions orals-gustatives (estimulacions en la zona bucal, exercicis bucofacials, gustos) • Sensacions olfatives (olors) • Estímuls visuals (fixació ocular, seguiment de moviments, localització d'objectes) • Estímuls auditius (localització del so, seguiment del so, discriminació de sons) • Estímuls tàctils (percepció d'objectes, empeny objectes, aguantar objectes, deixa caure objectes) 6.1.2 Reconeix i representa les parts del cos • Identifica les parts del cos (en ell mateix, en un altre, en una imatge) • Dibuixa les parts del cos en la figura humana • Inclou detalls en el dibuix de la figura humana (faccions, vestimenta...) • Relaciona el desenvolupament del cos i els hàbits de salut
	6.2 Interacció amb l'entorn	6.2.1 Coneix i valora l'entorn natural • Observa i coneix elements naturals de l'entorn (éssers vius, clima...) • Experimenta amb objectes • Respecta i fa un ús responsable dels recursos per protegir el medi ambient • Desciu i argumenta observacions i conclusions 6.2.2 Coneix i valora l'entorn social • Observa i coneix elements i recorreguts comunitaris • Coneix esdeveniments rellevants de l'entorn • Desciu i argumenta fets i vivències • Relaciona el progrés tecnològic i l'evolució social 6.2.3 Utilitza els serveis i equipaments de la comunitat • Va a comprar (identifica els diferents comerços, compra productes, paga i comprova el canvi...) • Utilitza el transport públic (autobús, tren, metro, taxi...) • Fa gestions en serveis públics (biblioteca, ajuntament, correus, policia, hospital...) • Coneix i interpreta els horaris 6.2.4 Compleix responsabilitats • Duu a terme les tasques que se li encomanen • Lliura comunicats entre la família i el centre
7. ARTÍSTICA I CULTURAL (2)	7.1 Expressió corporal plàstica i musical	7.1.1 Reconeix elements artístics (corporals, plàstics i musicals) • Identifica i descriu elements bàsics en produccions artístiques • Aprecia el valor artístic de les produccions 7.1.2 Fa produccions pròpies (corporals, plàstics i musicals)

		• Experimenta elements i tècniques d'expressió artística • Expressa plàsticament experiències, sentiments i desitjos • Identifica habilitats personals • Sap rectificar davant propostes del/de la professora/ • Sap gestionar l'espai (material, neteja, ordre) i el temps • Valora el seu propi treball i els progressos 7.1.3 Participa en manifestacions culturals i artístiques • Participa en activitats artístiques del centre (música, dibuix, teatre) • Coneix i participa en activitats artístiques fora del centre (tallers, exposicions, representacions...) • Participa en activitats culturals de l'entorn
8. TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ I DIGITAL (3)	8.1 Tractament de la informació i suport digital	8.1.1 Utilitza diferents fonts d'informació • Utilitza elements d'accés TIC (teclat, ratolí, plafó, pissarra, pissarra digital) • Coneix i utilitza programes informàtics (processador de textos, fulls de càlcul, presentacions, navegadors d'Internet...) • Utilitza les TIC per cerca d'informació / comunicació / element lúdic • Accedeix, selecciona i organitza informacions mitjançant les TIC • Té criteri propi en la gestió de la informació • Elabora presentacions en suport TIC.